

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM

2022-05-18

Meddelad i Stockholm

Mål nr

7546-22

KLAGANDE

ANITA Emilia Miettinen, 19571227-0189

MOTPART

Länsstyrelsen i Stockholms län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens beslut 2022-03-30, bilaga 1

SAKEN

Djurskydd

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten ändrar beslutet endast på så sätt att vitesbeloppet i fråga om punkten 1 sätts ned till 1 000 kr och i fråga om punkten 4 till 5 000 kr.

Förvaltningsrätten avslår överklagandet i övrigt.

YRKANDEN M.M.

Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) beslutade den 30 mars 2022 att med stöd av djurskyddslagen (2018:1192) vid vite förelägga Anita Miettinen att inom vissa angivna tider vidta åtgärder i fråga om sin hund Baby. Det avsåg att Anita Miettinen ska se till att: 1. hunden går ned tre procent av sin kroppsvikt per vecka tills det att hunden uppnått målvikt på sju kg, 2. hunden vägs på veterinärklinik en gång i veckan till dess att hunden uppnått målvikten, 3. uppgift om aktuell vikt skickas till länsstyrelsen senast en vecka efter respektive besök, 4. hunden undersöks av veterinär avseende sina tänder. Veterinärens rekommendationer ska därefter följas, 5. veterinärintyg skickas till länsstyrelsen senast en vecka efter undersökningen enligt punkten 4. Skälen för föreläggandet framgår av bilaga 1.

Anita Miettinen yrkar att beslutet ska upphävas och för fram i huvudsak följande. Hundens vikt gick upp på grund av fel rekommenderat torrfoder. Nu går det åt rätt håll och vikten går ner. Det framgår av veterinärundersökning att hunden får färskt vatten varje timme. Hon har haft oförutsedda utgifter och inte pengar över. Hon kommer att undersöka hundens tänder när det finns pengar. Hon ska försöka väga hunden en gång i veckan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten bedömer att föreläggandet avser åtgärder som inte är onödigt betungande, utan endast kräver efterlevnad av miniminivån för omsorg som krävs enligt djurskyddslagen. Vad gäller veterinärbesök kan det konstateras att dessa motiverats av mer allvarliga brister i hundens hälsa, i form av dåligt skött tandhälsa och kraftig övervikt. Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta länsstyrelsens bedömning att dessa brister är av sådant slag att veterinärbesök är nödvändiga. Att förena dessa föreläggandet med ett krav på intyg från veterinären om att utförd behandling genomförts får också anses

vara ändamålsenligt för syftet att säkra hundens välmående. Förvaltningsrätten bedömer att länsstyrelsen har haft fog att förena föreläggandet med vite. Denna bedömning görs mot bakgrund av att länsstyrelsen tidigare har konstaterat brister i Anita Miettinen's djurhållning och meddelat två förelägganden varav ett förenat med vite om att ta hunden till veterinär med bland annat avseende på hundens hull och tänder samt förelagt henne att följa veterinärens rekommendationer. Att hunden undersöks av veterinär avseende sina tänder och att veterinärens rekommendationer därefter följs har i ett tidigare föreläggande i november 2021 förenats med vite om 5 000 kr. Att hunden går ned tre procent av sin kroppsvikt per vecka tills det att han uppnått målvikt på sju kg har i tidigare förelägganden inte förenats med något vite.

Vitesinstitutet får i huvudsak förstås som ett handlingsdirigerande tvångsmedel och inte primärt som ett straff (jfr Kammarrätten i Göteborgs dom den 5 november 2021 i mål nr 3285-21). Vad gäller vitesbeloppets storlek i aktuellt mål finner förvaltningsrätten – vid en samlad bedömning och med beaktande av proportionalitetsprincipen i 5 § tredje stycket förvaltningslagen (2017:900) – det skäligt att sätta ned vitesbeloppet beträffande punkten 1 från 6 000 kr till 1 000 kr och punkten 4 från 7 000 kr till 5 000 kr. Anita Miettinen har fört fram att hon har ekonomiska svårigheter. Med hänsyn till vad som är känt om Anita Miettinen's ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan även ett lägre vitesbelopp antas förmå henne att följa föreläggandet. Det ska ankomma på länsstyrelsen att vidta de åtgärder som följer av denna dom.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i

bilaga 2 (FR-03).

Karin Königsson
Rådman

Nämndemännen Mats Fyhr, Jose Blanco Garcia och Eva Eklund Warnke
och också deltagit i avgörandet

Föredragande juristen Jan Sandström har varit föredragande.

Miettinen Anita Emilia
Stålbogavägen 3 Lgh 1002
124 56 Bandhagen

Delgivningskvitto

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 33

INKOM: 2022-04-08
MÅLNR: 7546-22
AKTBIL: 3

Föreläggande med vite enligt djurskyddslagen

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att förelägga dig Anita Miettinen med personnummer 19571227-0189 att se till att:

1. din hund Baby med chip id 752097800136579 går ner 3 % av sin kroppsvikt per vecka tills det att han uppnått målvikt på 7 kg,
2. din hund Baby vägs på veterinärklinik en gång i veckan till dess att han uppnått sin målvikt på 7 kg,
3. uppgift om aktuell vikt på hunden Baby skickas till Länsstyrelsen senast en vecka efter respektive besök enligt punkten 2 i detta beslut,
4. din hund Baby undersöks av veterinär avseende hans tänder. Veterinärens rekommendationer ska därefter följas,
5. veterinärintyg skickas till Länsstyrelsen senast en vecka efter undersökningen enligt punkten 4 i detta beslut,

Punkten 1 ska börja följas omedelbart efter att du tagit del av detta beslut. **Punkten 1** förenas med vite om **6000 kronor** om punkten inte uppfylls inom den tid som anges ovan.

Punkten 2 ska börja följas omedelbart efter att du tagit del av detta beslut. **Punkten 2** förenas med vite om **1 000 kronor** om punkten inte uppfylls inom den tid som anges ovan.

Punkten 3 ska börja följas omedelbart efter att du tagit del av detta beslut. **Punkten 3** förenas med vite om **1 000 kronor** om punkten inte uppfylls inom den tid som anges ovan.

Punkten 4 ska efterlevas snarast, dock senast inom **två (2) veckor** räknat från att du fått ta del av detta beslut. **Punkten 4** förenas med ett

vite om **7 000 kronor** om punkten inte uppfylls inom den tid som anges ovan.

Punkten 5 ska efterlevas senast inom **en (1) vecka** räknat från och med den dag veterinärundersökningen enligt **punkten 4** i detta beslut genomförts. **Punkten 5** förenas med ett vite om **1 000 kronor** om punkten inte uppfylls inom den tid som anges ovan.

Beslutet gäller omedelbart.

Beskrivning av ärendet

Ärende 282-9199-2021

Den 8 april 2021 gjorde Länsstyrelsen en djurskyddskontroll hos dig på adressen Vädurens Gata 214 i Brandbergen efter en inkommen anmälan på din djurhållning. Din hund Baby, en hane, 10 år gammal av rasen chihuahua kontrollerades. Vid kontrollen kunde Länsstyrelsen konstatera att hunden var överviktig. Hunden hade en knappt synlig midja. Revbenen var kännbara med svårighet under ett tjockt lager av kroppsfett. Du uppmanades att uppsöka veterinär avseende hundens hull och allmäntillstånd.

Ärende 282-25040-2021

Du lät inte veterinärundersöka hunden inom tiden Länsstyrelsen uppgett. Länsstyrelsen beslutade därför den 30 juli 2021 att förelägga dig om detta. Du skulle även inkomma med veterinärintyg till Länsstyrelsen inom en vecka efter undersökningen samt vidta de åtgärder/behandlingar veterinären ordinerade gällande Baby.

Ärende 282-54278-2021

Den 19 oktober 2021 var du till veterinär med hunden. Hunden vägde då 8,6 kg och hade body condition score (BCS) 8 på en 9-gradig skala. Han hade ett överbett och saknade ett flertal tänder i munnen. Det var kraftig tandsten på enstaka tänder (109, 406, 407) och måttlig tandköttsinflammation. Tand 109 hade blottad rot och var mycket rörlig. Veterinären kunde se en tandficka vid tand 407. Veterinären hörde ett lindrigt systoliskt blåsljud på hjärtat, grad 1–2 på en 5-gradig skala. Det rann måttligt med seröst sekret från nosen. Den rinniga nosen var troligen kopplat till tandproblemen. Veterinären rekommenderade ultraljud för hjärtat samt inbokning av tid för tandåtgärd och extraktion av åtminstone tand 109. Det var troligt att det även fanns enstaka andra tänder i dåligt skick i behov av extraktion. Du avböjde detta på grund av att du inte ville att hunden sövs i och med hans höga ålder.

Veterinären rekommenderade även fortsatt vikttnedgång och bedömde en målvikt på 7 kg till att börja med. Vidare rekommenderades att

djurhälsopersonal känner på hullet igen när hunden uppnått denna vikt för att bedöma om det är lagom. Veterinären rekommenderade veckovis vägning.

Du följde inte veterinärens rekommendationer gällande tandåtgärd eller undersökning av hjärtat. Du återkopplade inte heller om hunden gått ner i vikt. Mot bakgrund av detta förelades du att låta undersöka hundens tänder och blåsljud hos veterinär. Du skulle även skicka in veterinärintyg till Länsstyrelsen efter undersökningarna. Punkterna förenades med vite. Du förelades även att se till att hunden gick ner 3 % av sin kroppsvikt per vecka tills det att han uppnått målvikt på 7 kg. Hunden skulle vägas på veterinärklinik en gång i veckan till dess att han uppnått sin målvikt på 7 kg och uppgift om aktuell vikt på hunden skulle skickas till Länsstyrelsen senast en vecka efter respektive besök.

Ärende 282-80311-2021

Den 18 januari 2022 lät du undersöka hundens hjärta hos veterinär. Länsstyrelsen har tagit del av veterinärjournalen. Hundens hjärta undersöktes med ultraljud och veterinären konstaterade att hunden har en hjärtsjukdom. Veterinären rekommenderade att hunden genomgår ett nytt ultraljud med 6–12 månaders intervall för att följa förloppet av sjukdomen.

Hunden vägde 10,2 kg och veterinären bedömde att hunden var kraftigt överviktig och behöver gå ner i vikt för att må bra och avlasta sitt hjärta. Veterinären rekommenderade att du skulle ta kontakt med en sköterska för att lägga upp ett bantningsprogram åt honom.

Du har uppgett till Länsstyrelsen att du kommer åtgärda hundens tänder vid ett senare tillfälle när du har råd till det. Vidare har du uppgett att du inte kan promenera med hunden nu på grund av väderförhållanden under vintern samt för att en räv finns i området.

Länsstyrelsen har inte fått in någon information om att du har varit på återbesök till veterinär och åtgärdat tänderna eller satt upp ett bantningsprogram till hunden enligt veterinärens rekommendation. Du har heller inte inkommit med aktuell vikt till Länsstyrelsen i enlighet med föreläggandet.

Yttrande

Du har fått möjlighet att yttra dig över de uppgifter som har legat till grund för detta beslut. Du har yttrat dig och uppgett följande i huvudsak. Baby gick upp i vikt pga. fel rekommenderat torrfoder. Du har nu köpt rätt anpassat foder för Baby. Anledningen till att du gått kortare promenader var för att Baby frös om tassarna. Du gick dock ut oftare. Det tar minst 4–5 månader, fram till juli-augusti att spara ihop pengar till tandåtgärd för Baby. Att Baby andats tungt och pep när han

andades berodde på det felaktiga torrfodret. Pipande ljudet är nu borta i och med att du bytt foder.

Du bifogade en veterinärjournal. Av journalen framgår att du varit hos veterinär med Baby den 11 mars 2022. Hunden vägde då 10,1 kg och bedömdes ha BCS 8/9. Vidare framkommer att du uppsökt veterinär för munkoll med anledning av att du sett en tand ligga på golvet. Du upplevde även att Baby andades tungt ibland. Du borstar tänderna på hunden varje dag.

Veterinären bedömde att hunden hade ett överbett och kraftig tandsten och dålig munhälsa. Veterinären bedömde att tre tänder behöver extraheras samt eventuellt ytterligare någon tand. Hunden hade ett systoliskt blåsljud grad 1-2. Veterinären informerade dig om att Baby löper en högre narkosrisk pga. sitt blåsljud och övervikt. Veterinären rekommenderade dig att fortsätta banta honom då han är kraftigt överviktig.

Motivering till beslutet

Punkterna 1–3 – vägning och återkoppling

Redan vid veterinärundersökningen den 19 oktober 2021 vägde hunden Baby 8,6 kg och veterinären bedömde att Baby var överviktig med BCS 8 av 9. Vid veterinärundersökningen den 18 januari 2022 hade Baby gått upp i vikt och vägde 10,2 kg. Veterinären bedömde att Baby var kraftigt överviktig och behöver gå ner i vikt för att må bra och avlasta sitt hjärta. Vid veterinärundersökning den 11 mars 2022 vägde Baby 10,1 kg och du rekommenderades fortsätta banta honom då han är kraftigt överviktig.

Länsstyrelsen ser allvarligt på att Baby inte har gått ner i vikt utan i stället har gått upp i vikt sedan oktober 2021. Baby är kraftigt överviktig och behöver gå ner i vikt för att må bra. Feta djur löper större risk att drabbas av välfärdssjukdomar vilket kan förkorta djurets livslängd. Fetman kan även leda till ökad risk för diabetes, ledproblem, hudåkommor, nedsättning av immunförsvaret och ger en ökad belastning på både inre organ och skelett. Fetma försämrar även hundens prestationsförmåga och livskvalitet. Den veterinär som undersökt Baby har även uppgett att det också är viktigt att han går ner i vikt för att avlasta hans hjärta. Länsstyrelsen bedömer att det är rimligt att en hund i Babys storlek går ner 3 % av sin nuvarande kroppsvikt per vecka tills det att han uppnått målvikt på 7 kg enligt veterinärs bedömning. Detta innebär att Baby behöver gå ner cirka 300 gram per vecka i 11 veckor.

För att säkerhetsställa att Baby går ner i vikt enligt plan bedömer Länsstyrelsen att du behöver se till att han vägs på veterinärklinik en

gång per vecka och att uppgift om aktuell vikt skickas till Länsstyrelsen senast en vecka efter respektive veterinärbesök.

Punkterna 4–5 - Veterinärundersökning och intyg

Länsstyrelsen bedömer att hunden Baby behöver tas till veterinär för att få nödvändig tandvård. En veterinär har konstaterat att minst tre tänder behöver extraheras. Du har uppgett att du kommer låta åtgärda tänderna när du har råd till det om 4–5 månader.

Bristerna har fortgått en längre tid och Länsstyrelsen bedömer att det inte uppenbarligen kan antas att du på eget initiativ kommer att se till att avhjälpa bristerna. Djur med dåligt skött tandhälsa kan utsättas för kraftigt lidande. Som djurägare är du ansvarig att skydda ditt djur mot onödigt lidande och sjukdom samt ge djuret nödvändig vård vid tecken på ohälsa. Mot bakgrund av detta bedömer Länsstyrelsen att det inte är godtagbart att vänta ytterligare 4–5 månader med att utföra nödvändig tandåtgärd.

Beslutet gäller omedelbart

Enligt 35 § tredje stycket förvaltningslagen bedömer Länsstyrelsen att det är ett väsentligt allmänt intresse att hunden inte fortsätter att utsättas för de missförhållanden, konkreta risker för lidande och försämrad djurvälstånd som nu är aktuella samt att det därför krävs att detta beslut verkställs omedelbart. Med hänsyn till omständigheterna som framkommit i ärendet bedömer Länsstyrelsen att det inte finns skäl att avvakta med att verkställa beslutet omedelbart även om det överklagas. Länsstyrelsen har vid denna bedömning beaktat att det är fråga om ett beslut som medför ingripande verkningar för dig och att det är fråga om förhållanden som är av väsentlig betydelse ur djurskyddssynpunkt och som avser grundläggande djurskötsel som inte har rättats till. Vid den intresseavvägning som ska ske enligt 35 § tredje stycket förvaltningslagen bedömer Länsstyrelsen dock att det allmänna intresset att få de nu aktuella missförhållandena och riskerna för hunden att upphöra överväger ditt intresse av rättsskydd och din möjlighet att få beslutet överprövat innan det verkställs.

Om vite

Länsstyrelsen har tidigare konstaterat brister i din djurhållning och meddelat dig två förelägganden varav ett förenat med vite om att ta din hund till veterinär med bland annat avseende på hundens hull och tänder. Du har även förelagts om att följa veterinärens rekommendationer. Då du inte har följt veterinärens rekommendationer samt mot bakgrund av vad som kommit fram i ärendet anser Länsstyrelsen att det är motiverat och angeläget från djurskyddssynpunkt att förena detta föreläggande med vite. Detta för att säkerställa att en god djurskötsel och djuromsorg uppnås enligt gällande lagstiftning.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Djurskyddslagen (2018:1192)

2 kap. 1 § Djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom.

2 kap. 4 § Djur ska ges tillräcklig tillsyn.

Djur ska ges tillräckligt med foder och vatten som är av god kvalitet. Foder, vatten och utfodringsrutiner ska anpassas efter djurets behov.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om krav på tillsyn, utfodring och vattning av djur.

4 kap. 1 § Ett djur som är skadat eller sjukt ska snarast ges nödvändig vård eller avlivas. Om ett djur på annat sätt genom sitt beteende visar tecken på ohälsa, ska vård snarast ges eller andra lämpliga åtgärder snarast vidtas.

Om skadan eller sjukdomen är så svår att djuret utsätts för allvarligt lidande som inte kan lindras, ska djuret avlivas.

Vid behov ska vården ges av en veterinär eller av någon annan som tillhör djurhälsopersonalen enligt lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

8 kap. 9 § En kontrollmyndighet får besluta de förelägganden som behövs för efterlevnaden av lagen, föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU-bestämmelser som lagen kompletterar och de beslut som har meddelats med stöd av EU-bestämmelserna.

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hållande av hundar och katter; SJVFS 2020:8, Saknr L 102

4 kap. 1 § Djurägaren och djurhållaren har ansvaret för hundars och katters välbefinnande. Tillsynen av djuren ska vara så grundlig att missförhållanden inklusive avvikande beteenden hos djuren uppmärksammas. Djurhållaren ska vidta de åtgärder som behövs för att komma till rätta med missförhållanden och avvikande beteenden hos djuren.

4 kap. 5 § God tandhälsa ska upprätthållas hos hund och katt.

5 kap. 1 § Hundar och katter ska dagligen utfodras så att följande krav uppfylls:

1. Fodret garanterar tillräcklig, allsidig och välbalanserad näringstillförsel som främjar en god hälsa för djuret.
2. Fodret ger förutsättningar att förebygga hälsostörningar.
3. Utfodringen resulterar i ett hälsosamt hull.

Förvaltningslagen (2017:900)

5 § 3 st. Myndigheten får ingripa i ett enskilt intresse endast om åtgärden kan antas leda till det avsedda resultatet. Åtgärden får aldrig vara mer långtgående än vad som behövs och får vidtas endast om det avsedda resultatet står i rimligt förhållande till de olägenheter som kan antas uppstå för den som åtgärden riktas mot.

35 § 3 st. En myndighet får även verkställa ett beslut omedelbart om ett väsentligt allmänt eller enskilt intresse kräver det. Myndigheten ska dock först noga överväga om det finns skäl att avvakta med att verkställa beslutet på grund av

1. att beslutet medför mycket ingripande verkningar för någon enskild,
2. att verkställigheten inte kan återgå om ett överklagande av beslutet leder till att det upphävs, eller
3. någon annan omständighet.

Lag om vite (1985:206)

2 § Ett vitesföreläggande ska vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer (adressater). Om föreläggandet innebär en skyldighet för adressaten att vidta en viss åtgärd, ska det av föreläggandet framgå vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist åtgärden ska vidtas.

Vite får inte föreläggas, om adressaten kan antas sakna faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet.

När vite har förelagts, får nytt vite mot adressaten i samma sak inte föreläggas förrän det tidigare föreläggandet har vunnit laga kraft.

Ett vitesföreläggande ska delges adressaten.

3 § När vite föreläggs, ska det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Vitet ska fastställas till ett bestämt belopp, om annat inte följer av 4 §. Om vite föreläggs flera personer gemensamt, ska ett särskilt belopp fastställas för var och en av dem.

4 § Om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna, får vite föreläggas som löpande vite. Vitet bestäms då till ett visst belopp för varje tidsperiod av viss längd under vilken föreläggandet inte har följts

eller, om föreläggandet avser en återkommande förpliktelse, för varje gång adressaten underlåter att fullgöra denna.

Om vitesföreläggandet innefattar ett förbud eller någon liknande föreskrift eller det annars är lämpligt, kan i stället bestämmas att vitet ska betalas för varje gång föreskriften överträds.

Information

Ett föreläggande är ett beslut från Länsstyrelsen som innebär att du ska genomföra en eller flera åtgärder inom en viss tid.

Länsstyrelsen kommer att följa upp föreläggandet för att kontrollera det som ska ha åtgärdats. I sådant fall kan Länsstyrelsen besluta om ytterligare förelägganden, föreläggande med vite, omhändertagande av djur eller pröva frågan om förbud att ha hand om djur.

Om du inte har följt föreläggandet är Länsstyrelsen skyldig att vidta ytterligare åtgärder.

Detta föreläggande är förenat med ett vite, vilket betyder att om du inte följer föreläggandet kan du även behöva betala en summa pengar.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av samordnare Caroline Jönsson med djurskyddshandläggare Mikaela Westberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också jurist Carina Johansson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilaga

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 80311-2021.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.